

Hotararea 709/2025 pentru aprobarea Programului național privind performanța de mediu a activității autorităților și instituțiilor publice

Hotararea 709/2025 din 2025.09.02

Status: Acte în vigoare

Versiune de la: 2 Septembrie 2025

Intră în vigoare:

2 Septembrie 2025 An

Hotararea 709/2025 pentru aprobarea Programului național privind performanța de mediu a activității autorităților și instituțiilor publice

Data act: 28-aug-2025

Emitent: Guvernul

În temeiul art. 108 din Constituția României, republicată, și al art. 25 lit. e) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare,

Guvernul României adoptă prezenta hotărâre.

Art. 1

Se aprobă Programul național privind performanța de mediu a activității autorităților și instituțiilor publice, denumit în continuare *Programul*, prevăzut în anexa nr. 1 care face parte integrantă din prezenta hotărâre.

Art. 2

Prin expresia *performanță de mediu*, în sensul prevederilor art. 2 pct. 2 din Regulamentul (CE) nr. 1.221/2009 al Parlamentului European și al Consiliului din 25 noiembrie 2009 privind participarea voluntară a organizațiilor la un sistem comunitar de management de mediu și audit (EMAS) și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 761/2001 și a Deciziilor 2001/681/CE și 2006/193/CE ale Comisiei, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, nr. L 342 din 22 decembrie 2009, cu modificările ulterioare, se înțelege rezultatele cuantificabile ale gestionării activităților și serviciilor unei autorități sau

instituții publice care pot avea un impact negativ asupra mediului.

Art. 3

Autoritățile și instituțiile publice locale, astfel cum sunt definite la art. 2 pct. 30 din Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare, și la art. 2 pct. 39 din Legea nr. 273/2006 privind finanțele publice locale, cu modificările și completările ulterioare, indiferent de sistemul de finanțare și de subordonare, au obligația de a pune în aplicare Programul, folosind metodologia prevăzută în anexa nr. 2 care face parte integrantă din prezenta hotărâre.

Art. 4

Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor, cu sprijinul Agenției Naționale pentru Mediu și Arie Protejate, informează anual Guvernul, în conformitate cu prevederile art. 13 din Regulamentul privind procedurile, la nivelul Guvernului, pentru elaborarea, avizarea și prezentarea proiectelor de documente de politici publice, a proiectelor de acte normative, precum și a altor documente, în vederea adoptării/aprobării, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 561/2009, cu modificările și completările ulterioare, cu privire la punerea în aplicare a Programului, inclusiv cu privire la autoritățile și instituțiile publice care nu și-au îmbunătățit performanța de mediu față de anul precedent.

PRIM-MINISTRU

ILIE-GAVRIL BOLOJAN

Contrasemnează:

p. Viceprim-ministru, ministrul apărării naționale,

Cristian-Gabriel Seidler,

secretar de stat

Ministrul mediului, apelor și pădurilor,

Diana-Anda Buzoianu

Secretarul general al Guvernului,

Ștefan-Radu Oprea

Ministrul dezvoltării, lucrărilor publice și administrației,

Cseke Attila-Zoltan

p. Ministrul economiei, digitalizării, antreprenoriatului și turismului,

Laurențiu Viorel Gîdei,

secretar de stat

Ministrul finanțelor,

Alexandru Nazare

p. Ministrul afacerilor externe,

Luca-Alexandru Niculescu,

secretar de stat

ANEXA nr. 1: PROGRAMUL NAȚIONAL privind performanța de mediu a activității autorităților și instituțiilor publice

Preambul

Recomandarea privind îmbunătățirea performanței de mediu a Guvernului OECD/LEGAL/0283 a fost adoptată de Consiliul Organizației pentru Cooperare și Dezvoltare Economică la 20 februarie 1996, la propunerea Comitetului pentru politica de mediu. Statelor membre li se recomandă să elaboreze și să aplice documente programatice pentru îmbunătățirea continuă a performanței de mediu a activității administrațiilor lor publice, prin integrarea considerațiilor de mediu în toată activitatea, inclusiv în procesele aferente de luare a deciziilor.

În calitate de stat candidat pentru aderarea la Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică (*OCDE*), România depune eforturi pentru a alinia funcționarea autorităților și instituțiilor publice la recomandările OCDE, inclusiv la recomandarea prevăzută la primul paragraf. Prin urmare, a fost elaborat prezentul Program național privind performanța de mediu a activității autorităților și instituțiilor publice (*Program*), pentru a dezvolta, într-o primă etapă, capacitatea autorităților și instituțiilor publice de a-și îmbunătăți performanța de mediu și de a conștientiza importanța eforturilor în acest sens.

Prin punerea în aplicare a Programului, autoritățile și instituțiile publice vor optimiza utilizarea, în activitatea curentă, a resurselor de apă, energie și materiale, urmărind obiectivele indicate mai jos, în special prin măsuri de reducere a consumului, recirculare, reutilizare și reciclare, pentru ași îmbunătăți astfel, începând cu anul 2026 și până cel mai târziu în anul 2036, performanța de mediu.

CAPITOLUL I: Apă

Obiectiv: reducerea consumului de apă în activitatea autorităților și instituțiilor publice în vederea

atingerii unui consum optim

Conform Programului, consumul optim de apă în clădirile utilizate pentru activitatea autorităților și instituțiilor publice este mai mic de $6,4 \text{ m}^3/\text{angajat}$, în echivalent normă întreagă/an.

Termen de realizare: până cel mai târziu în anul 2036.

Măsuri/Acțiuni:

1.activități concrete pentru reducerea consumului de apă, inclusiv raportarea imediată a defecțiunilor, evaluarea și intervenția, acolo unde este cazul.

Activitățile pot consta în: reutilizarea apei, implementarea de sisteme de colectare și tratare a apelor provenite de la dușuri, chiuvete și a apelor pluviale pentru irigarea spațiilor verzi, spălarea toaletelor sau alte utilizări nepotabile; reciclarea apei, tratarea și reutilizarea apei uzate provenite din clădire pentru diverse scopuri, în funcție de calitatea apei și de necesitățile specifice; instalarea de robinete, filtre de apă potabilă, dușuri și reductoare de presiune care utilizează eficient apa, întreținerea regulată a acestor sisteme, instalarea sistemelor de colectare a apei pluviale - dacă este cazul, campanii de conștientizare, instruirea personalului pentru a asigura utilizarea rațională a apei și altele;

2.elaborarea procedurilor-cadru interne la nivelul fiecărei autorități și instituții publice pentru monitorizarea consumului de apă.

Acțiuni de monitorizare:

1.monitorizarea consumului total anual de apă per angajat, în echivalent normă întreagă, ENI - $\text{m}^3/\text{ENI}/\text{an}$;

2.monitorizarea consumului total anual de apă pe suprafață interioară - $\text{m}^3/\text{m}^2/\text{an}$.

Indicatori:

- consum de apă, $\text{m}^3/\text{ENI}/\text{an}$;

- consumul de apă pluvială colectată, $\text{m}^3/\text{ENI}/\text{an}$, dacă este cazul.

Frecvența monitorizării: anual.

Obiectiv: reducerea consumului de energie în activitatea autorităților și instituțiilor publice concomitent cu creșterea ponderii energiei regenerabile în consumul total de energie, în vederea atingerii unui consum optim

Consumul optim de energie se stabilește de fiecare autoritate și instituție publică în parte, ținând cont de situația efectivă a spațiilor utilizate pentru desfășurarea activității și pornind de la valorile totale ale consumurilor de energie măsurate la nivelul anului 2025.

Termen de realizare: până cel mai târziu în anul 2036.

Măsuri/Acțiuni:

1.activități concrete de creștere a eficienței energetice a spațiilor în care autoritatea sau instituția publică își desfășoară activitatea prin:

- elaborarea procedurilor-cadru interne la nivelul fiecărei autorități și instituții publice pentru monitorizarea consumului de energie;
- informarea și conștientizarea personalului cu privire la obiectivele de mediu, adoptarea de măsuri interne de informare a angajaților, desfășurarea de sesiuni de formare pentru personal și altele asemenea;

2.creșterea eficienței energetice a spațiilor existente, pornind de la:

- a)monitorizare - inclusiv pentru fiecare autoritate și instituție publică în parte, prin dispozitive de măsurare independente;
- b)management al energiei - inclusiv prin montarea, dacă este cazul, a dispozitivelor de autoreglare;
- c)promovarea schimbărilor comportamentale, inclusiv raportarea imediată a defecțiunilor, evaluarea și intervenția, acolo unde este cazul, prin:
 - (i)formarea personalului esențial responsabil cu managementul clădirii și al energiei în eficiența energetică; instruirea ar trebui să includă atât sesiuni teoretice, cât și practice, susținute de manuale și ghiduri relevante;
 - (ii)angajarea întregului personal în acțiuni care influențează consumul de energie, prin educarea și creșterea gradului de conștientizare cu privire la consumul responsabil de energie (de exemplu, stingerea luminilor, stabilirea unei temperaturi recomandate la nivelul autorității sau instituției,

setarea corectă a temperaturii în încăperi), cu un accent deosebit pe membrii personalului respectați și influenți.

Acțiuni de monitorizare

Date de monitorizare privind consumul total anual de energie măsurat, care pot fi colectate la nivelul clădirii/suprafeței ocupate de o autoritate sau instituție publică, echipate cu dispozitive de măsurare independente, după caz, holuri, birouri, cantină etc., pe tipuri de surse de energie, precum gaz, electricitate etc., și pe categorii de utilizare finală - iluminat, încălzire, etc.

Indicatori:

- procent de spații dotate cu dispozitive de măsurare independente din totalul spațiilor administrate;
- consumul total anual de energie finală măsurat, pe zonă sau per angajat, în echivalent normă întreagă - ENI, kWh/m²/an, kWh/ENI/an;
- consumul total de energie din surse regenerabile, exprimat ca valoarea totală a consumului de energie din surse regenerabile, kWh/m²/an, kWh/ENI/an.

Frecvența monitorizării: anual.

CAPITOLUL III: Deșeuri

Obiectiv: reducerea cantității de deșeuri generate ca urmare a activității autorităților și instituțiilor publice și refolosirea sau trimiterea spre reciclare/valorificare a 80% din deșeurile care pot fi refolosite, respectiv reciclate sau valorificate

Obiectiv optim: cantitatea totală de deșeuri generate în spațiile utilizate în activitatea autorităților și instituțiilor publice să fie mai mică de 200 kg/angajat, în echivalent normă întreagă/an.

Termen de realizare: până cel mai târziu în anul 2036.

Măsuri/Acțiuni:

- 1.informarea și conștientizarea personalului cu privire la obiectivele de mediu;
- 2.elaborarea unui plan de măsuri privind colectarea selectivă a deșeurilor, în conformitate cu Legea nr. 132/2010 privind colectarea selectivă a deșeurilor în instituțiile publice, cu modificările și completările ulterioare, având în vedere în special:

- creșterea ratelor de reciclare și valorificare a deșeurilor colectate selectiv, prin organizarea colectării selective a deșeurilor în cadrul autorității sau instituției publice;
- semnarea unui contract de eliminare a deșeurilor colectate selectiv cu un operator autorizat care să preia deșeurile pentru reciclare/valorificare corespunzătoare;

3.strategii adecvate și implicarea personalului din diferite servicii:

- stabilirea de proceduri și arhive fără hârtie;
- asigurarea durabilității echipamentelor și consumabilelor - de exemplu, prin achiziții publice ecologice;
- reutilizarea mobilierului și echipamentelor de birou - de exemplu, crearea unui inventar electronic de echipamente, mobilier și articole de papetărie care nu mai sunt necesare, care ar trebui consultat de toate serviciile și membrii personalului înainte de a cumpăra articole noi, asigurarea curățării, reparațiilor și întreținerii profesionale ale echipamentelor pentru a prelungi durata de viață a acestora;
- încurajarea personalului să folosească pahare reutilizabile în locul celor de unică folosință, amplasarea de dozatoare de apă fără pahare de unică folosință în locul sticlelor de plastic, la întâlniri sau în spații publice;
- conștientizarea și implicarea întregului personal în acțiuni care influențează reducerea generării de deșeuri.

Acțiuni de monitorizare

Monitorizarea cantităților de deșeuri generate, defalcate pe tip de deșeu, pentru toate tipurile de deșeuri - de exemplu, fracții colectate separat, deșeuri reziduale, deșeuri periculoase.

Indicatori:

- totalul deșeurilor anuale de birou generate per angajat, în echivalent normă întreagă, ENI - kg/ENI/an;
- cantitatea totală anuală de mobilier de birou, echipamente electrice și electronice și articole de papetărie care sunt reutilizate, kg/ENI/an, achiziții evitate EUR/ENI/an, respectiv casate;
- deșeuri de birou trimise spre reciclare, ca procent din greutatea totală a deșeurilor - %;

- deșeuri de birou reziduale, ca procent din greutatea totală a deșeurilor - %.

Frecvența monitorizării: anual.

CAPITOLUL IV: Materiale

Obiectiv: reducerea consumului de hârtie și rechizite de birou ca urmare a activității autorităților și instituțiilor publice

Obiectiv optim: consumul de hârtie de birou este mai mic de 15 foi A4/angajat, în echivalent normă întreagă/zi lucrătoare.

Hârtia de birou utilizată este în proporție de 80% reciclată sau certificată, în conformitate cu o etichetă ecologică ISO de tip I, de exemplu, eticheta ecologică a UE.

Termen de realizare: până cel mai târziu în anul 2036.

Măsuri/Acțiuni:

1. informarea și creșterea gradului de conștientizare a personalului cu privire la obiectivele de mediu, prin:

- sesiuni de instruire a personalului, educare și conștientizare cu privire la consumul responsabil de hârtie;

- implementarea și promovarea procedurilor interne - de exemplu, proceduri fără hârtie, cum ar fi fluxurile de lucru electronice, semnăturile electronice și arhivele electronice, evitarea tipăririi documentelor pentru întâlniri, a buletinelor informative/rapoartelor, tipărirea implicită față-verso pentru a ajuta angajații și publicul să evite utilizarea hârtiei de birou (de exemplu, hârtie pentru copiator/imprimantă) și a rechizitelor de orice tip, reducând astfel cererea;

2. includerea în contractele de întreținere a echipamentelor de imprimare, inclusiv a celor închiriate, și în contractele de servicii a obligației de a prelua cartușele uzate;

3. utilizarea achizițiilor publice ecologice pentru a determina opțiuni cu un impact mai scăzut - de exemplu, hârtie de birou mai ușoară, produse mai durabile care pot fi reîncărcate și alternative cu un impact mai scăzut asupra mediului sau cu toxicitate redusă.

Acțiuni de monitorizare:

1.monitorizarea consumului de hârtie și rechizite de birou;

2.monitorizarea utilizării hârtiei reciclabile.

Indicatori:

- consumul anual de hârtie de birou per angajat, în echivalent normă întreagă, FTE - coli de hârtie/
FTE/zi lucrătoare;

- proporția de hârtie de birou achiziționată, certificată ca ecologică, din totalul hârtiei de birou
achiziționate - %;

- costul anual al rechizitelor de birou achiziționate per angajat, în echivalent normă întreagă, ENI -
EUR/ENI/an.

Frecvența monitorizării: anual.

CAPITOLUL V:Emisii/Deșeuri/Materiale

Obiectivul I: reducerea impactului asupra mediului al organizării de întâlniri și evenimente necesare
în activitatea autorității și instituției publice

Toate întâlnirile și evenimentele sunt organizate ținând cont de impactul asupra mediului și luând
măsuri pentru reducerea acestuia.

Numărul de întâlniri și evenimente online este de cel puțin 50% din numărul total de întâlniri și
evenimente organizate de autoritățile și instituțiile publice.

Termen de realizare: până cel mai târziu în anul 2036.

Măsuri/Acțiuni:

1.introducerea unui sistem de management sustenabil al evenimentelor;

2.selectarea evenimentului sau a locului de întâlnire pe baza criteriilor de mediu - de exemplu,
conexiuni bune de transport public, clădire cu impact redus asupra mediului, o locație cu un sistem
de management de mediu;

3.alegerea produselor și serviciilor necesare organizării de întâlniri și evenimente prin aplicarea
achizițiilor publice ecologice și limitarea articolelor promoționale și a conținutului pachetului de

conferințe - de exemplu, broșuri, unități flash USB, insigne;

4.achiziționarea de servicii de catering sau produse alimentare și băuturi de la serviciile de catering gestionate intern, prin introducerea de cerințe de durabilitate, cum ar fi: alimente organice de sezon, asigurarea disponibilității opțiunilor vegetariene/vegane și, dacă este posibil, evitarea utilizării ambalajelor din plastic de unică folosință; selectarea furnizorilor de servicii care își pot oferi serviciile fără a folosi farfurii, pahare și tacâmuri din plastic de unică folosință și furnizarea de dozatoare de apă în loc de apă îmbuteliată;

5.generalizarea utilizării echipamentelor și programelor informatice pentru organizarea de întâlniri și evenimente online.

Acțiuni de monitorizare:

1.monitorizarea numărului de evenimente organizate, având în vedere criteriile de mediu;

2.monitorizarea numărului de evenimente online organizate.

Indicatori:

- proporția furnizorilor cu un sistem de management al evenimentelor durabil recunoscut, de exemplu, ISO 20121, sau un sistem de management de mediu - % din totalul evenimentelor;

- proporția de licitații pentru evenimente, care includ, ca parte a criteriilor, o referință la un sistem de management al evenimentelor recunoscut, de exemplu, ISO 20121, sau un sistem de management de mediu - % din totalul ofertelor;

- numărul de evenimente organizate prin implementarea serviciilor contractate prin achiziții publice ecologice;

- numărul de întâlniri și evenimente organizate, respectiv numărul de întâlniri și evenimente online organizate.

Frecvența monitorizării: anual.

Obiectivul II: reducerea impactului asupra mediului al deplasărilor în interesul serviciului ale personalului autorităților și instituțiilor publice

Pentru toate deplasările în interesul serviciului se ține cont de impactul asupra mediului și se iau

măsuri pentru reducerea acestuia.

Întâlnirile prin sisteme de videoconferință sau audioconferință, online, sunt preferate deplasărilor în interesul serviciului, în special în ceea ce privește deplasările în interesul serviciului care necesită transport cu avionul.

Termen de realizare: până cel mai târziu în anul 2036.

Măsuri/Acțiuni:

- 1.identificarea nevoilor urgente pentru deplasările în interesul serviciului;
- 2.reînnoirea parcului auto cu mașini nepoluante;
- 3.includerea unor criterii stricte de durabilitate în achiziția de servicii de transport - cerință obligatorie pentru compania aeriană de a furniza date privind emisiile de carbon.

Acțiuni de monitorizare:

- 1.monitorizarea consumului de combustibil;
- 2.monitorizarea licitațiilor pentru biletele de avion emise pentru deplasările în interesul serviciului.

Indicatori:

- consumul de combustibil/parcul total de vehicule;
- numărul de mașini nepoluante/parcul total de vehicule;
- proporția biletelor de avion emise cu specificația pentru amprenta de carbon.

Frecvența monitorizării: anual.

ANEXA nr. 2:METODOLOGIE

A)A. Fiecare autoritate și instituție publică:

1. analizează situația existentă în ceea ce privește consumul propriu de apă, energie și materiale, deșeurile produse, stadiul achizițiilor publice ecologice și problemele specifice în acest domeniu;

2.elaborează, pe baza analizei prevăzute la pct. 1, un plan de acțiuni pentru punerea în aplicare a Programului național privind performanța de mediu a activității autorităților și

instituțiilor publice (*Programul*). La întocmirea planului de acțiuni sunt avute în vedere obiectivele, măsurile/acțiunile din Program, precizându-se în mod clar obiectivele pe care autoritatea sau instituția publică vizată intenționează să le atingă, activitățile și echipamentele necesare pentru eficientizarea consumului în fiecare domeniu, precum și resursele necesare, financiare și materiale. Astfel, planurile de acțiuni sunt particularizate în funcție de situația fiecărei autorități sau instituții publice, amplasament, resurse, priorități, utilizând elementele prevăzute în prezenta metodologie și stabilind elemente metodologice proprii, în funcție de situație.

Planul de acțiuni cuprinde cel puțin următoarele capitole:

- a)capitolul I - Apă;
- b)capitolul II - Energie;
- c)capitolul III - Deșeuri;
- d)capitolul IV - Materiale;
- e)capitolul V - Emisii/Deșeuri/Materiale.

În cadrul fiecărui capitol al planului de acțiuni sunt detaliate obiectivele, acțiunile, indicatorii de realizare, termenele de realizare a acțiunilor, bugetul alocat, sursa de finanțare, departamentele responsabile și persoana/persoanele responsabilă/responsabile de realizarea activităților;

- 3. elaborează anual, în același timp cu elaborarea propunerilor de buget și anexelor la acesta pentru anul bugetar următor, în conformitate cu prevederile Legii nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare, sau cu prevederile Legii nr. 273/2006 privind finanțele publice locale, cu modificările și completările ulterioare, după caz, un plan de monitorizare a performanței de mediu a activității din anul precedent;
- 4. transmite Agenției Naționale pentru Mediu și Aree Protejate, până la data de 31 ianuarie a anului următor, planul de monitorizare elaborat conform pct. 3. În mod excepțional, numai în anii 2027 și 2028, autoritățile și instituțiile publice care nu și-au îmbunătățit față de anul precedent performanța de mediu informează despre aceasta Agenția Națională pentru Mediu și Aree Protejate;
- 5. elaborează și transmite primul plan de monitorizare a îmbunătățirii performanței de mediu, pentru anul 2026, până la data de 31 ianuarie 2027.

B)B. Agenția Națională pentru Mediu și Arie Protejate:

1. asigură resursele necesare pentru colectarea electronică și prelucrarea planurilor de monitorizare și a informațiilor transmise de autoritățile și instituțiile publice;
2. elaborează, pe baza planurilor de monitorizare primite până la data de 31 ianuarie a fiecărui an, o sinteză în care prezintă performanța de mediu a activității autorităților și instituțiilor publice, ținând cont de obiectivele prevăzute în Program, pe care o transmite, în format electronic, până la data de 31 martie a aceluiași an, Ministerului Mediului, Apelor și Pădurilor.

C)C. Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor consultă, pe baza informațiilor cuprinse în sinteza elaborată de Agenția Națională pentru Mediu și Arie Protejate și de Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor, autoritățile centrale de mediu din celelalte state membre ale Organizației pentru Cooperare și Dezvoltare Economică cu privire la rezultatele eforturilor naționale de îmbunătățire a performanței de mediu a activității autorităților și instituțiilor publice și raportează Organizației pentru Cooperare și Dezvoltare Economică, conform angajamentelor asumate, implementarea recomandărilor incidente.

Publicat în Monitorul Oficial cu numărul 812 din data de 2 septembrie 2025